

Lausunto, suunnittelutarveratkaisu, Perniön Melassuo 734-619-1-27

Rakennus- ja ympäristölautakunta 14.12.2022 § 136
4804/10.03.00.04/2022

Valmistelija

ympäristönsuojelutarkastaja Jaana Röytiö, jaana.roytio@salo.fi, 02 778 7801 ja ympäristönsuojelutarkastaja Pilvi Virolainen, pilvi.virolainen@salo.fi, 02 778 7806

Salon kaupungin maankäyttöpalvelut pyytää lausuntoa Perniön Aurinkovoimapuiston suunnittelutarveratkaisuhakemuksesta. Lausunto on pyydetty toimittamaan 2.1.2023 mennessä Salon kaupungin kirjaamoon.

Hakemuksen pääasiallinen sisältö:

Energiayhtiö Pohjan Voima suunnittelee noin 60-65 MW:n aurinkovoimapuiston rakentamista Perniön keskustaajaman itäpuolella sijaitsevalle Melassuolle kiinteistölle 734-619-1-27. Pohjan Voiman tytäryhtiö Perniön Aurinko Oy hakee Salon kaupungilta maankäyttö- ja rakennuslain 137 §:n mukaista suunnittelutarveratkaisua aurinkovoimalan toteuttamiselle.

Hankealueen länsireuna ulottuu hieman Salon kaupungin rakennusjärjestyksessä 1.2.2021 voimaantulleelle suunnittelutarvealueelle. Alueella ei ole voimassa tai vireillä olevaa asema- tai yleiskaavaa. Hankealue sijoittuu maakuntakaavassa M-alueelle, eli maa- ja metsätalouskäyttöön tarkoitetulle alueelle, jota voidaan käyttää myös jokamiehen oikeuden mukaiseen ulkoiluun ja retkeilyyn.

Suunniteltu hankealue on pinta-alaltaan noin 60-65 hehtaaria ja sijoittuu Erveläntien pohjois- ja eteläpuolelle. Alue jaetaan tien molemmiin puolin huolto- ja pelastusteillä kolmeen lohkoksi. Alueen ulkoreunaan varataan rakentamaton vyöhyke maastopalon katkaisemiseksi. Pelastustie tulee kulkemaan myös alueen ympäri (vaatimus pelastuslaitoksen lausunnossa 1.12.2022). Alue aidataan. Voimala koostuu paneeliryhmistä ja muuntamoista. Erveläntien varteen tulee huolto- ja sähköasema. Voimala liitetään sähköverkkoon maakaapelilla.

Paneelit perustetaan painollisilla järjestelmillä ja maa- tai kalliopilareilla vaikeasti tasattavilla alueilla, joita on suunnitelman mukaan mahdollisesti 25-50 % alueesta. Alueelta poistetaan puusto kantoineen ja pienempi kasvusto mahdollisesti niitetään. Tarvittavat alueet rouhitaan tasaiseksi, ja ojia ja painanteita täytetään. Huoltotiet, muuntamot, huoltorakennukset ja varastot perustetaan lujiteverkkoon paketoitun murskekerroksen päälle tai silttiin/saveen ulottuvan massanvaihtoon perustuen tai rengaspaalikevennyksien varaan. Teiden yhteyteen tehdään sivuojat. Lisäksi aurinkokennojen suuntaisesti voidaan tehdä ojia hulevesien johtamiseksi. Ojien yhteyteen tehdään kaivukatkoja ja lietekuoppia sekä tarvittaessa pohjapatoja. Osa alueen ojista jätetään ennalleen. Osa vanhoista ojista täytetään. Alueelta purkautuvien vesien määrää säädetään patorakenteilla siten, että alueen kuivatustaso säilyy nykyisellä tasolla. Vesistövaikutukset voivat vastata turvetuotannon vaikutuksia ja todennäköisesti tarvitaan laajoja vesiensuojelutoimia. Alueen valumavedet purkautuvat kahta reittiä pitkin alaosiltaan luonnontilaiseen pikkupuroon, joka laskee Asteljokeen ja siitä edelleen Perniönjokeen.

Hankealueesta noin puolet on suota, joka on palautunut lähelle luonnontilaista ojien umpeen kasvun myötä. Loput alueesta on ojitettua talousmetsää. Erveläntien pohjoispuolella on ollut aikoinaan pehkurpeen nostoa. Suon turvekerros on alueella 0-4 metriä paksu ja sen alla on

pääosin savea. Erveläntien eteläpuolella on lähes puuton rahkarämealue, joka vaihettuu isovarapurämeen kautta talousmetsään. Alueella on tehty liito-orava- ja kasvillisuus selvitys sekä pesimälinnustoselvitys. Maasto oli paikoin soveliaan näköistä liito-oravalle, mutta liito-oravan papanoita ei löydetty. Linnustoselvityksessä alueella havaittiin 36 eri lintulajia, joista kaksi oli erittäin uhanalaiseksi luokiteltuja, kaksi vaarantunutta, yksi alueellisesti uhanalainen, yksi silmällä pidettävä ja kaksi lintudirektiivi liitteen 1 lintulajeja. Kasvillisuuskartoituksessa ei löytynyt uhanalaisia lajeja.

Asemapiirros, ympäristökartta, selostus hankkeesta, pohjatutkimus sekä esitys hulevesien hallinnasta ovat luettavissa: www.salo.fi/poikkeaminen

Valmistelijan ehdotus:

Ympäristönsuojeluviranomaisen lausunto

Suunnitelmasta ei käy riittävän tarkasti ilmi, mitä toimenpiteitä alueella tullaan tekemään aurinkovoimapuiston perustamisen yhteydessä. Kun huomioidaan pelastusviranomaisen lausunto 1.12.2022, tulee suunnitelmassa esitetyn perustettavan ja rakennettavan tiestön määrä olemaan 2,5 kertainen aineistossa esitettyyn nähden. Tämä vaikuttaa sekä alueelta poistettavan turpeen määrään, että uudisajituksen määrään ja siten lisää edelleen hankkeen ympäristövaikutuksia nyt esitetystä.

Hankealueesta puolet on luonnontilankaltaista suota ja alueen läpi kulkevat vesien luontaiset kulkureitit. Hankkeessa tulisi puhua valumavesistä ja niiden käsittelystä, eikä hulevesistä. Hankkeen vesistövaikutusten arvioidaan olevan turvetuotantoa vastaavat. Vesien hallintaa, alueelle suunniteltuja vesiensuojelurakenteita tai niiden puhdistustehoja ei ole kuitenkaan esitetty hakemuksessa siten, että niiden perusteella tulisi selvästi ilmi hankkeesta aiheutuva vesistökuormitus.

Melassuolta pintavedet johdetaan alaosaltaan luonnontilaiseen pikkupuroon. Puroa ei ole inventoitu, eikä sen lajistoa selvitetty, vaikka haittojen arvioidaan olevan siihen merkittävimmät. Puro laskee Asteljokeen, jossa on havaittu taimenta ja vuollejokisimpukkaa. Asteljoen alaosassa on tehty kalataloudellisia kunnostustoimia vuonna 2018. Asteljoki laskee Perniönjoen kautta Kiskonjokeen.

Asteljoki, Perniönjoki sekä Kiskonjoki ovat ekologisiltaan tiloiltaan tyydyttäviä. Lain vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisestä (1299/2004) yleisenä tavoitteena on mm. suojella, parantaa ja ennallistaa vesiä niin, ettei pintavesien tila heikkene ja että niiden tila on vähintään hyvä. Vesienhoidon tavoitteena on saavuttaa kaikissa pintavesissä hyvä ekologinen tila viimeistään vuoteen 2027 mennessä. Varsinais-Suomen ja Satakunnan vesienhoidon toimenpideohjelman mukaan Kiskonjoen-Uskelanjoen-Halikonjoen alueella ihmisperäistä fosforikuormitusta tulee vähentää yli 70 % ja typpikuormitusta lähes 35 %. Vesienkäsittelyrakenteet tulee suunnitella siten, että estetään alapuolisen vesistön tilan heikkeneminen eikä vaaranneta vesistön hyvän tilan saavuttamista.

Kiskonjoki on Natura 2000-aluetta, jonka suojeluperusteena olevien luontoarvojen heikentäminen on kielletty luonnonsuojelulain (1096/1996) 64a §:n mukaan. Selostuksesta ei käy ilmi, onko hankkeesta tehty luonnonsuojelulain 65 § mukaista arviointia, miten hanke joko yksin tai yhdessä muiden hankkeiden ja suunnitelmien kanssa vaikuttaa Natura-alueen suojeluperusteena oleviin luontoarvoihin.

Esitetyt perustamistoimet ovat massiivisia, ja suunniteltu kuivatusojaverkosto ja tiestö aiheuttavat todennäköisesti alueen kuivahtamista. Uutta ojaverkostoa on alueelle tulossa nykyisen aineiston

perusteella arvioiden yli 10 km. Puuston poisto ja uudisojitus lisäävät väistämättä vesistökuormitusta. GTK:n (Geologian tutkimuskeskus) happamat sulfaattimaat -kartan perusteella Melassuon alueella sulfidikerrosten alkamissyvyys on > 2,0-3,0 metriä maanpinnasta. Jos happamia sulfaattimaita kuivataan ojituksin, maat voivat hapettua pohjaveden pinnan laskiessa ja niistä voi aiheutua vakavia ympäristöhaittoja, kuten kalakuolemia ja pysyviä ekologisia muutoksia alapuolisissa vesistöissä. Riski happaman huuhtouman syntymiselle lisääntyvät, jos turvekerros alueella ohenee.

Ympäristönsuojeluviranomaisen näkemyksen mukaan hankkeesta aiheutuu merkittäviä haitallisia ympäristövaikutuksia. Hanketta on perusteltu vähäpäästöisenä energiantuotantona. Kun huomioidaan hankkeesta aiheutuvat pitkäaikaiset vesistöpäästöt sekä rakentamisen aikaiset muut päästöt, hanketta ei voi pitää tarkoituksenmukaisena. Jos hanketta on kuitenkin tarkoitus jatkaa, ympäristönsuojeluviranomaisen näkemyksen mukaan hanke vaatii vesilain mukaisen luvan hankkeesta aiheutuvien vesistöhaittojen vuoksi.

Esittelijä	Rakennus- ja ympäristövalvonnan johtaja
Päätösehdotus	Rakennus- ja ympäristölautakunta päättää antaa valmistelun mukaisen lausunnon Melassuon aurinkovoimapuiston suunnittelutarveratkaisun hakemuksesta.
Päätös	Rakennus- ja ympäristölautakunta hyväksyi päätösehdotuksen.
Tiedoksianto	Salon kaupungin maankäyttöpalvelut